

De vroege jaren van onwetendheid

Mijn leven begon onverwacht. Mijn moeder werd per ongeluk zwanger en vanaf dat moment stond haar wereld volledig op zijn kop. Kort na mijn geboorte ging het snel bergafwaarts met haar. Ze raakte in een psychose en al gauw bleek dat ze niet in staat was om voor mij te zorgen.

Mijn vader verdween al vroeg uit beeld. Het waren dus alleen mijn moeder en ik. Samen tegen de wereld.

In haar verwarring bracht ze me naar mijn oudoom en oudtante, in de hoop dat zij voor me konden zorgen terwijl zij werd opgenomen in de GGZ. Zo kwam ik daar terecht, een klein, kwetsbaar baby'tje in een wereld die ik niet begreep. Gelukkig namen ze me in huis en boden ze me een veilige plek in die stormachtige jaren. Dat was mijn begin: vol onzekerheid en kwetsbaarheid, maar ook met de liefdevolle steun van mijn oudoom en oudtante.

De eerste vier jaar van mijn leven waren een constante afwisseling tussen bij hen wonen en teruggaan naar mijn moeder in haar betere periodes. Maar die periodes waren altijd van korte duur.

Al op jonge leeftijd leerde ik op mijn hoede te zijn, met een soort zesde zintuig voor de stemming van mijn moeder. Kleine veranderingen in haar gedrag, haar toon of zelfs een blik konden me al waarschuwen. Dat hielp me overleven, maar het zorgde er ook voor dat ik een deel van mijn kindertijd verloor.

Elke keer als het goed leek te gaan, stortte ze weer in. Ik herinner me nog goed dat mijn opa aan de telefoon zat met de psychiater. Ze spraken over mijn moeder en dat ze opnieuw opgenomen moest worden. Ik probeerde het gesprek mee te luisteren en voelde de angst omhoog komen. Niet weer. Waar moet ik nu heen? Wie gaat er nu voor mij zorgen?

Ik hielp mijn opa met het inpakken van haar spullen en ging met hem mee om haar naar de GGZ-instelling te brengen. Mijn opa was altijd een vaste steun in mijn leven, degene die er was als mijn moeder het niet aankon.

De GGZ-instellingen waren inmiddels als een tweede thuis voor me geworden: de klinische ruimtes, de geur van ontsmettingsmiddel, de gangen met dichte deuren en het geluid van sleutels die rammelden terwijl de begeleiding de deur voor ons opende en achter ons dichtdeed, zodat niemand kon ontsnappen.

Ik kende de medewerkers en zij kenden mij. Ze gaven me altijd een glimlach, een klein beetje warmte in een verder kille, troosteloze omgeving. Iedere keer dat we daar kwamen, zeiden ze: "Jeetje, Joy, wat ben je gegroeid." Het gebouw was zo vertrouwd voor me dat ik nergens meer van opkeek, ook niet van de andere patiënten. Voor mij was dat gewoon normaal.

Tijdens mijn wekelijkse bezoeken zat ik vaak aan het voeteneind van het bed van mijn moeder. Ze probeerde altijd sterk voor me te zijn,